

Materiál na rokovanie pre
Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2024

K bodu programu

**NÁVRH NA VYHLÁSENIE
PAMÄTIHODNOSTI MESTA ŽILINA A JEJ ZÁPIS DO ZOZNAMU
EVIDOVANÝCH PAMÄTIHODNOSTÍ MESTA ŽILINA**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál
4. Evidenčný list pamätihodností mesta

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii:

KKCRaMR, KÚPaV

Predkladá:

Ing. arch. Rudolf Chodelka
riaditeľ ÚHA Žilina

Zodpovedný za vypracovanie:

Ing. arch. Rudolf Chodelka
riaditeľ ÚHA Žilina

Žilina, mesiac máj 2024

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2024

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí prerokovať a schváliť

1. Koničkova vila, Háľková ulica, Žilina, autor projektu a staviteľ Stanislav Koniček za pamätihodnosť mesta Žilina a jej zapísanie do Zoznamu evidovaných pamätihodností mesta Žilina.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

k návrhu na vyhlásenie pamätihodností mesta Žilina a ich zápisu do Zoznamu evidovaných pamätihodností mesta Žilina

---

Ústava SR v článku 44 v bode 2 ukladá každému povinnosť „...chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo“. Uznesením NR SR č.91/2001 bola schválená Deklarácia o ochrane kultúrneho dedičstva. V tejto deklarácii sa konštatuje, že „kultúrne dedičstvo SR je nenahraditeľným bohatstvom štátu a jeho občanov...“ a definuje pojem kultúrne dedičstvo. V čl. 3 deklaruje, že „ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom a vykonáva sa na základe rešpektovania individuálnych práv a slobôd občanov“.

Podľa §14 ods.4) zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov: „Obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obec predloží na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.“

Na území mesta Žilina sa nachádzajú hnutelné a nehnuteľné veci, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky ako Národné kultúrne pamiatky, ale ktoré majú pre mesto a jeho obyvateľov svoju či už historickú, architektonickú, pamätnú a inú hodnotu.

V roku 2021 bolo pod číslom 3/2021 prijaté Mestským zastupiteľstvom v Žiline Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach výberu pamätihodností mesta a ich zápisu do Zoznamu evidovaných pamätihodností mesta Žilina.

V súlade s týmto VZN a plánom práce spracoval Útvar hlavného architekta návrh na vyhlásenie za pamätihodnosti mesta objekt:

16 – Koničkova vila, Háľková ulica, Žilina, autor projektu a staviteľ Stanislav Koniček

Bližšie informácie o navrhovanom objekte je uvedené v priloženom evidenčnom liste

Predkladaný návrh na vyhlásenie pamätihodnosti mesta a jej zápis do Zoznamu evidovaných pamätihodností mesta Žilina bude prerokovaný na najbližšom zasadnutí komisií KKCRaMR, KÚPaV.

MATERIÁL

Materiál je predkladaný z dôvodu ochrany objektu vily s pamiatkovou hodnotou významného projektanta a staviteľa Stanislava Koníčka pôsobiaceho v Žiline na začiatku 20. storočia.

Mestská vila, ktorá je situovaná v kontaktnom území Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina na Háľkovej ulici. Pôvodne súkromná vila významného projektanta a staviteľa Stanislava Koníčka. Vila bola postavená v roku 1924, podľa zachovanej projektovej dokumentácie. Stavba reflektuje svojim výrazom obdobie vzniku. Objekt neprešiel zásadnou úpravou alebo prestavbou a so zachovaných umelecko-remeselných prvkov možno spomenúť tektoniku hlavnej fasády a okenné i dverné výplne. Háľkova ulica tvorí jednu z významných kompozičných urbanistických osí zástavby kontaktného územia Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina. V exteriéri aj interiéri vily je zachované množstvo pôvodných prvkov.

Staviteľ Stanislav Koníček v Žiline zanechal mnoho odkazov vo forme svojich vlastných stavieb alebo spoluprác na iných známych lokalitách súčasnej Žiliny. Okrem svojej súkromnej vily na Háľkovej ulici projektoval aj realizoval Dom Vojtecha Spanyolu – dnes na Námestí Andreja Hlinku, Katolícky dom s Národným divadlom – dnes na ulici J. M. Hurbana a rodinné dvojdomy v mestskej časti Malá Praha – dnes na ulici Juraja Slotu. Ďalej sa spolupodieľal na výstavbe troch Činžovných domov (bytových domov) – dnes na uliciach Republiky, 1. mája a Moyzesova.

Predložený materiál nemá vplyv na rozpočet mesta Žiliny.

PRÍLOHA č.1: EVIDENČNÝ LIST PAMÄTIHODNOSTI MESTA

EVIDENČNÝ LIST PAMÄTIHODNOSTI MESTA

Názov / určenie PM: Koničková vila, Háľková ulica, Žilina	Miesto / adresa: Háľkova 1317, Žilina	Číslo v Zozname: 16 Číslo uznesenia, ktorým bola vyhlásená: ...../2024 Dátum vyhlásenia: 2024
Autor: Stanislav Koniček	Súťaž / projekt / realizácia: - /1923/1924	Parcelné číslo; katastrálne územie: KN – C, č.p. 455; k.ú. Žilina
Vlastník: Ministerstvo vnútra SR	Adresa: Pribinova 2, 812 72 Bratislava	Evidenčný list spracoval: ÚHA Žilina Dátum spracovania: 05/2024
Popis PM: Mestská vila, ktorá je situovaná v kontaktnom území Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina na Háľkovej ulici. Pôvodne súkromná vila významného projektanta a staviteľa Stanislava Konička. Vila bola postavená v roku 1924, podľa zachovanej projektovej dokumentácie. Stavba reflektuje svojim výrazom obdobie vzniku. Objekt neprešiel zásadnou prestavbou (čiastočná prestavba interiéru 1976), zo zachovaných umelecko-remeselných prvkov možno spomenúť tektoniku hlavnej fasády a okenné i dverné výplne, nástropné maľby. Háľkova ulica tvorí jednu z významných kompozičných urbanistických osí zástavby kontaktného územia Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina. V exteriéri aj interiéri vily je zachované množstvo pôvodných prvkov.	Predmet ochrany: – urbanistické začlenenie do prostredia, – celkové architektonické stvárnenie - hmota a objem stavby, – architektonické a konštrukčné riešenie stavby, – pôvodná tektonika (členenie a proporcie fasády), – pôvodné členenie výplní stavebných otvorov fasády, – originálne prvky interiéru (vitráže, stropná a nástenné maľby, schodisko, krov, okenné a dverné výplne, kované prvky oplotenia,..)	Ďalšie súvisiace informácie: Stanislav Koniček bol významným projektantom a staviteľom. V Žiline zanechal mnoho odkazov vo forme svojich vlastných stavieb alebo spoluprac na iných známych lokalitách súčasnej Žiliny. Okrem svojej súkromnej vily na Háľkovej ulici projektoval aj realizoval Dom Vojtecha Spanyola – dnes na Námestí Andreja Hlinku, Katolícky dom s Národným divadlom – dnes na ulici J. M. Hurbana a rodinné dvojdomy v mestskej časti Malá Praha – dnes na ulici Juraja Slotu. Ďalej sa spolupodieľal na výstavbe troch Činžovných domov (bytových domov) – dnes na uliciach Republiky, 1. mája a Moyzesova.
Literatúra: SOČ SPŠS Žilina, autori Martin Danko, Timotej Lulek /odb.garant Mgr. Vladimír Majtán KPU Žilina/ Odkazy na literatúru: 1.Priemyselné odvetvie – Stavebníctvo. 2022. [online]. 2024, [cit. 2024-02-02]. Dostupné na internete : < https://sk.wikipedia.org/wiki/Stavebn%C3%ADctvo > 2.MKSR Admin. 2021. Ochrana pamiatkového fondu, [cit. 2024-02-02]. Dostupné na internete : https://www.culture.gov.sk/ 6.Žilina – Žilina v Česko-Slovensku. 2024. [online]. 2024, [cit. 2024-02-11]. Dostupné na internete : < https://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%BDilina > 7.Prykřil, L., Štanský, P.: “mesto Žilina“, Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997, s. 54 – 57. [cit. 2024-02-02].	Poznámka: Zachované prvky interiéru aj exteriéru sú detailne spasportizované v rámci práce Stredoškolskej odbornej činnosti študentov SPŠS Žilina v spolupráci s ÚHA a KPÚ Žilina. Súčasťou práce SOČ je: 1. Súhrnná tabuľka inventarizačného súpisu hodnotných detailov a prvkov 2. Fotodokumentácia 3. výkresová dokumentácia súčasného stavu objektu, 4. výkresová dokumentácia slohovej analýzy objektu, 5. súpis sond	